

ArtEZ University of the Arts

Ontwikkelgesprek Master Muziek 21 januari 2021

Op 21 januari 2021 heeft een ontwikkelgesprek plaatsgevonden tussen de voorzitter en twee leden van de visitatiecommissie en het hoofd en twee docenten/onderzoeksbegeleiders van de Master Muziek, aangevuld met een medewerker van de afdeling Onderwijs & Kwaliteit. Na de visitatie, eind 2019 (rapport: februari 2020), is het curriculum doorontwikkeld. De ontwikkelingen en ervaringen van afgelopen jaar, en de aanbevelingen van de commissie, vormden de basis voor de twee onderwerpen die in het ontwikkelgesprek centraal stonden: contextgerichtheid en onderzoek.

Onderliggende vragen die besproken zijn binnen deze thema's waren:

Onderzoek

Uit het rapport: *“De commissie ziet een ontwikkeling in de vormen van onderzoek, bijvoorbeeld in de essays die studenten Muziektheater schrijven. De commissie ondersteunt dit en daagt de opleiding uit te onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn voor studenten om hun werk te contextualiseren en studenten daarin vervolgens ook te faciliteren.”*

In studiejaar '20/'21 is integraal toetsen ingevoerd in jaar twee, wat betekent dat studenten tijdens hun eindpresentatie/eindconcert ook de uitkomsten van hun onderzoek presenteren. Deze stap is gezet om studenten dicht bij hun eigen praktijk te laten blijven en zo de meerwaarde van onderzoek in te laten zien. Tweedejaars studenten geven aan het eind van het eerste semester een pitch van wat ze tot nu toe gedaan, wat ze verder nog gaan ontwikkelen en hoe ze hun onderzoek gaan verwerken in hun eindpresentatie. Studenten vinden dit toch moeilijker dan ze eerst dachten, ook door de coronasituatie.

Vraag: Hoe kunnen we de student helpen hierbij?

Contextgerichtheid

Uit het rapport: *“De commissie stelt vast dat met name in de studierichtingen Sound of Innovation en Klassiek / Jazz & Pop Zwolle, de nieuwe visie van de opleiding gericht op context en verbinding met de maatschappij al zichtbaar is. Dit uit zich bijvoorbeeld in samenwerkingsrelaties buiten de hogeschool. In de andere studierichtingen kan dit verder versterkt worden.”*

Bij de studierichting Klassieke Muziek stond het eerste blok van het Performance Lab in het teken van De Rechten van de Mens. Ensemblespel was daarbij belangrijk, dit werd vanuit het thema ingezet. Het blok werd afgesloten met een concert in Odeon. Tevens hebben alle Master Muziekstudenten een projectweek gehad, geleid door Sounds of Change, in het kader van Connecting the Dots over samenwerking met verschillende doelgroepen. Feedback van studenten was dat ze graag meer muziekgericht bezig willen zijn. Terwijl er in het eerste blok juist concerten zaten en de projectweek geleid werd door musici.

Vraag: De opleiding voelt een disbalans tussen wat de student wil en wat de opleiding belangrijk vindt. Wat zijn mogelijkheden om de student het belang van de contextgerichtheid te laten ervaren?

Bij de studierichting Sound of Innovation in Enschede worden met studenten experimenten verder onderzocht. Ook daar is buiten de kaders kijken naar een bredere context moeilijk. Studenten komen binnen met allerlei ideeën. Vervolgens lijken de acties te stagneren. De studenten lijken passief en schools af te wachten wat er van ze wordt verwacht.

Vraag: Hoe stimuleren we studenten om in een -liefst interdisciplinair – team te werken. En hoe komt het dat ze die speeltuin niet voelen. Bij joint R&D bijeenkomsten (met 3 docenten) vertellen ze ons wat ze gedaan hebben, maar ze lijken geen dingen uit te durven problemen.

Het gesprek over deze onderwerpen verliep in een prettige en constructieve sfeer. De opleiding heeft hier inspiratie, nieuwe inzichten en ideeën uitgehaald. Hieronder een weergave van de voor ons belangrijkste zaken.

1. Onderzoek

- Om te doorbreken dat onderzoek om de instrumentele context van de student heen gekneet wordt, maar echt een integratie is, is het van belang met de student te reflecteren op de eigen

ArtEZ University of the Arts

persoonlijke ontwikkeling. Het gaat nog niet over de contributie aan het werkveld, maar om persoonlijke doelen en ontwikkelingsproces.

- Ook hoofdvakdocenten moeten veel meer in het proces betrokken worden. Die stap kan nog gemaakt worden. Docenten hebben het zelf deze integratie ook niet in hun opleiding gehad. Hier kan winst zitten. We hebben al wel een inhaalslag gemaakt door deze docenten er nu bij te betrekken.
- Start met de discussie te voeren over de waarden en grenzen van muziek. Denk in de opleiding na over vragen als: Wat is muziek eigenlijk? Wat is muzikaliteit? Wat is jouw plek daarin? Wat vind jij muziek, waar liggen je grenzen, hoever gaat voor jou muziek? Wat is muzikaal denken? Welke waarden kun je toevoegen? Voer het gesprek eerst eens over de waarden, en ga later pas terug naar de vorm. Verticale ambachtelijkheid. Springen tussen waarden, context en vorm. Als een vaardigheid trainen. Als voorbeeld wordt een (gesloten) bibliotheek in coronatijd genoemd; je moet er opnieuw over nadenken over wat het is, los van de vorm van het boek. Sommigen zijn juist verliefd op de boeken. Anderen zijn gepassioneerd over andere vormen. Zo kunnen sommige studenten hun beeld van muziek wel heel ver oprekken, en andere niet. Er is niet één manier om iedereen aan te zetten. Het gaat om de kwaliteit van de reflectie over het onderzoek. Nieuwsgierigheid staat centraal, niet eens de vraag. Je moet kunnen vertellen hoe je gewerkt hebt en dat onderbouwen. De richting van de student kan van de kwaliteit van de student afhangen. Je kunt ook briljant zijn in de breedte. Je moet ruimte houden voor de interesse en persoonlijkheid van het individu. Het gaat dus heel erg over maatwerk.
- Als aandachtspunt wordt nog meegegeven dat als studenten buiten aan de slag gaan of nog een PhD willen volgen, het niveau van de scriptie daar wel bij moet aansluiten. Bewustzijn van academische normen. Als de student goed kan beschrijven wat hij gedaan heeft, en welke methoden je hebt gehanteerd, dan moet dat kunnen. Je kunt de studenten ook zeggen wat de buitenlandse verwachtingen zijn. Wees eerlijk naar de studenten. Zoek naar nieuwe vormen, en benoem het risico. Leg de verantwoordelijkheid bij henzelf. Je moet studenten 'forceren' om ze heel bewust hun eigen waarden of kaders te laten maken. De student moet het eigen kunstenaarschap vormgeven.

2. Contextgerichtheid

- Nodig mensen uit die heel specifiek hun eigen dingen hebben gedaan. Als voorbeeld. Hoe onderwijs je een houding, een mentaliteit? Dat kan alleen door mensen te laten zien die het al doen. Het is een besmettingsproces. Laat de gastdocenten geen lezing geven. Laat de studenten ze bevragen. Nieuwsgierigheid is een essentieel element van contextgerichtheid.
- Organiseer momenten waarop je je bemoeit met elkaars projecten. Push ze om zich te bemoeien met andere projecten. Je moet het doen met elkaar. Het is juist interessant als iedereen andere contexten heeft of mee komt. Vervolgens: wat is de relatie tussen die context en dat wat ik doe. Maakt dat je steeds nadenkt over wat betekent elke context voor mij. En belangrijk: wanneer is het een succes? Wel een structuur aanbieden. Opdrachten ook opknippen, niet te langdurige projecten. Met een duidelijke einddatum. Veel kleine vragen. De week erna reflecteer je erop. Experimenteren met verschillende werkvormen en opdrachten.
- Ga met een aantal partners langere relaties aan. Zodat er ook meer bereikt kan worden op langere termijn. Studenten kunnen dan ook laten voortbouwen op werk van het vorige project. En zoek een partner die een breed netwerk hebben. Waar diepte in de relatie zit. Langere lijnen.